

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben:
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „

Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Rózsa-tér 16. sz. házban, (kenyér-piacz.)
Vilmos sörcearnoka szomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasabos petit sorért 8 kr;
többzorinál 6 kr.

Nagyobb és többzori hirdetéseknek igen kedvező engedmények tételnek.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.

„Nyilttér“-ben megjelenő közlemény minden petit sora 16 kr.

Hirdetések és előfizetések helyben a kiadóknál: *Árvai Antal, Csáthy Ferencs, Telegdi K. Lajos, Budapest: Goldberger A. V., Blockner J., Eckstein Bern. és Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein és Vogler, A. Oppelik, Schalek H. és Párisban, Hamburgban Majnal-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf* hirdetési intézetében fogadtatnak el.

A magyar mise betiltva.

Debreczen, november 27.

Mult számunkban megemlékeztünk röviden, hogy Róma a magyar nyelvű misét tiltotta, az ezt kérelmező Firczak és Vályi püspököket megdorgálta s elrendelte, hogy minden magyar nyelvű egyházi könyv maglyára téessék és megégetessék.

A pápa e rendeletét már elküldötte a munkácsi és eperjesi püspököknek, hogy azt hirdessék ki és foganatosítsák szigorú rendelkezései szerint. Elküldötték tehát a püspökök a rendeletet magyarul miséről papjaiknak, meghagyván, hogy a lehetőség szerint igyekezzenek az orosz szót lassankint, szinte észrevétel nélkül az oltárra vinni. A magyar misekönyvek megégetésére azonban gondolni sem lehet.

Firczak és Vályi püspökök ez eljárást értjük. Ők utóvégre is püspökök, a pápa rendelkezésének engedelmeskedni tartoznak s hogy ily módon kísérlik a rendelet végrehajtását, magyar mivoltukra és hazafiasságukra nem vet árnyékot.

Nem értjük azonban a pápa rendeletének az indító okát. A görög katolikusoknak, mint keleti egyháznak, szertartásaikban joguk van a nép nyelvét használni, mert a munkácsi egyház 1649-ben az unio alkalmával, föltételül kötötte ki magának: „primo: ut Ritus Graecae Ecclesiae nobis servare liceat“... azaz, „hogy a görög egyház szertartásait használhassuk“. A görög egyház szertartása pedig nemcsak a szertartás külsőségeit, formáit jelenti, hanem a nyelvet is. Ezenfelül pedig a keleti egyháznak egyik szinte sajátosságga az, hogy mindenütt a nép nyelvén végzi szertartásait. A mi tehát szabad az oláhoknak, szabad a magyaroknak is: ha megérett az oláh nyelv arra, hogy oltári nyelvehessen, megérett a magyar is nemcsak az analógia értelmében, hanem mert a magyar nyelv valóban fejlettebb, megállapodottabb, mint az oláh.

Különbözik a szent szék ez elhatározása értelmi szerzőjének, Schlauch bitorost mondják, illetve, hogy ő tanácsolta volna a szentszéket. Okát is adják Schlauch e tanácsának: féltékenység a magyar katolikus egyház hódításával szemben a latin egyház rovására. A másik veszedelem pedig ott van, hogy a törvényes magyar mise esetén — felő — a latin egyház sok híve átpártolna a görög katolikus, illetve akkor magyar katolikus egyház kebelébe.

Lássuk e két veszedelmet. Az első, az egyház egysége nyelvi tekintetben is nem applikálható, mert a pápa csak a mult esztendő egyikében megengedte a horvát latin egyházban a horvát liturgiát, precedens tehát van még arra az esetre is, ha a görög katolikusoknak nem volna joguk a magyar oltári nyelvhöz.

TÁRCZA.

A régiek hangszerei.

Írta: **Kőszeghi Árpád.**

Sokan azt hiszik, hogy a régieknek nem is voltak rendes hangszerei és a mit tökéletlen szerszámaikon előadtak, az csak fűlsértő hangzavar volt. Ez azonban tényleg nem áll, mert a régieknek épugy voltak rendes hangszerei, mint nekünk, habár azok alkata és szerkezete a miénkötől különbözött is, megfelelőleg a zenének, melyet azok által tolmácsoltak; sőt mondhatjuk, hogy sok hangszer a legregibb idő óta aránylag kevés tökéletesebbé mutat s a melyek a régiek közül még ma is alkalmazásban vannak, alapjában véve nem sok változást szenvedtek.

Adjuk röviden a régiek hangszereinek ismeretét.

Mint legregibb hangszert említik a dobot Minden népnél ott találjuk különféle alakjaiban. Sokáig tökéletlen volt, míg végre rájöttek elkészítésének nyitjára; t. i. a bőrt szegélyezve, lefeszítették a szelein. Eleinte négyzetű alakja volt a dobnak és csak később nyert gömbölyű formát.

A fuvó hangszerek megalkotására a természet vezette rá az embereket. A szél, mely az odvas fa üregein át fútyolt, avagy az eszfivalom halk zugása a nádas között arra ösztönözték a természet e hangjaira figyelmessé lett népeket, hogy azokat művésziileg is létrehozzák.

Az indiánoknak már volt egyszerű fuvólájuk, melyet nádból készítettek. A görögöknek a fuvola sokáig megtartotta legegyszerűbb alakját; t. i. alul a henger el volt zárva, felül pedig nyitva, ahol a befújt levegőt kihajtották.

A másik veszedelem pedig nem veszedelem, hanem a magyar nemzetnek térfoglalása és erősödése. Hiszen egy pillanatra alig is látható be annak a nagy haszna, a mely a magyar nemzetre háramlik egy magyar katolikus egyház megalakulása révén. Nagyobb, erősebb, mint a megannyi más együttvéve. Már most is, amikor a magyar nyelv csak túrt nyelv a templomokban, nagyobb hullámban viszi a magyar nyelvet a nemzetiségek közé, mint a kisdédő és iskola. És amint nem lehetett a templomokból eddig száműzni a magyar szót, ugy nem lehet ezentul sem. Nem különösen azzal a merevséggel, a melylyel a pápa e rendeletét kiadta, *eltitván a magyarul való éneklést, a litániát és a többi szertartást, azokat is tudniillik, a melyeket a hívők a latin egyházban is a saját nyelvükön énekelnek, végeznek.*

Mi lesz a pápa rendeletének az eredménye? Egyelőre az, hogy a magyar liturgia középpontjából *Hajdu-Doroghról* egy százas küldöttség készül a királyhoz, hogy tőle, mint legfőbb kegyurtól kérjen rámagatást igaz ügyében. A király azonban — érthető okokból — ez ügyben döntő lépésre alig fog vállalkozhatni Rómával szemben. Akkor azután a római szentszék vagy megelégszik a rendelet kiadásával s nem fogja követelni végrehajtását, vagy pedig megkísérli rendelete foganatosítását s ráerőszkolni a magyarokra az orosz szót — ez esetben a görög katolikus egyházat nagy megpróbáltatásoknak fogja kitenni.

— Agráregyetem és — müegyetem.

Az Országos oktatásügyi szakosztályának közelebb tartott ülésén beható vita tárgya volt *Lázár Pál* müegytemi tanárnak az a nagyfontosságú javaslata, hogy — tekintettel a királyi *József-müegytem újraszervezése* és új épületeinek föllállítására, legcélszerűsőbb volna, ha a müegytemen külön *mezőgazdasági szakosztály* szerveztetnék, mely a mezőgazdasági szakoktatásnak egyetemi fokozata legyen. A vitában *Máday Izidor* min. tanácsos elnökön és az előadón kívül részt vettek: *Balás Árpád, Földes Gyula, Kodolányi Antal, Kossuthány Tamás, Galgóczy Károly, Bernát István, Rácz István* és mások. Eredményképpen a szakosztály kimondotta, hogy *„fővárosban önálló egyetemi ranggal bíró mezőgazdasági főiskola föllállítását szükségesnek tartja és csak abban az esetben, ha ez lehetséges nem volna, tartja ezt a müegytem kapcsolatában szervezendő mezőgazdasági szakosztály által pótolhatónak. A szakosztály elhatározta, hogy ebben az értelemben a földművelésügyi miniszterhez fölterjesztést intéz.*

— Meghíusult állatvásár. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület december 11., 12. és 13. napján díjazással egybekötött hizottállat-vásárt

A pásztorsíp — a syrinx, mely nevét az ugynevezett nádöt nyerte — a görögök hangszereinek között egész korszakot alkotott. El-into négy, később több rövidebb és hosszabb, egyenlőtlen nádszár helyezett szoroson egymás mellé, miknek segítségével külön le hangokat lehetett előidézni; természetesen dalokat nem lehetett e hangszerezen játszani. Hogy nagyon régi az említett hangszer, az a görög mythosból is kitünik, mely ennek feltalálását Pánnak, a nyáj istenének tulajdonítja.

Erősebb fuvóhangok létrehozására az állatok szarvai szolgáltattak alkalmas anyagot. A bikaszarv mint kürt szerepelt az indiánoknál; különösen válalásos szertartásaik alkalmából és akkor használták, ha az elégetendő férj hitvesének s rokonainak javveszékélesét tul akarták hangoztatni.

Az egyszerű fuvó hangszerekkel egyidejüleg léptek fel a vonós (huros) hangszerek, a maguk egyszerűségében. A lyra, a cheloni lant, mely az ökötejének felső részéből és az azon levő szarvából készült; ezek voltak a régiek huros hangszerei. A barbitos a hárfá és a kithara szintén nagyon régen használtattak. Mindezen hangszerek hurjait az ujjal, vagy más kis eszközzel, az ugynevezett plektronnal (plectrum) pengették. Azonban sehol sem találjuk feljegyezve azt, hogy a vonós hangszerek mikéni használtattak a régi-kenél. Különféle hangoknak tetzés szerinti megszólaltatására s a hurnak — vonó által — kezeléséről sem az indiánok és aegyptusok, sem a görögök és rómaiak nem értették.

A vonós hangszereket legelőször a germánok kezdték művelni; ők a megalkotói azoknak. A legregibb alakját a vonós hangszereknek Európa északi részében találjuk. Az angol jogtudós *Clarke* *Daniel* Ede ki 1799 — 1800-ban Skandináviát beutazta, egy lapplandi kunyhóban egy egyszerű cziterához hasonló hangszert talált. Ez fából készült

akart rendezni, a marhavásár-téren. A vásárra hizott szarvasmarhát, juhot, sertést és hizott baromfit kellett volna fölhozni. Mint értesülünk, a vásár karácsonyról elmarad, mert mindössze csak 8 bejelentés történt. Ennek következtében a vásárt *husvételre* halasztották, de az állatok elbirálásának új módját már karácsonykor ki fogja próbálni a zsüri. A vásárnál ugyanis nemcsak az állat formája és sulya szerint fognak itélni, hanem minden tenyésző tetszése szerint egy mintaállatot le is fognak vágni, hogy így az állat zsirjának és husának arányát és minőségét, a levágásnál észlelt sulyvesztését, s a többi tekintetbe jöhető körülményt is mérlegelni fogják.

SIMONFFY IMRÉNÉ.

Még azon módon a sir, mely fedi a mi szeretett polgármesterünk nővére porait; még egy új tavasz szellője sem lengett fölötte, sem virág, nem nöhetett rajta; még oly fájó ma is a seb, melyet ütött a jó testvér távozása az itt maradt testvér szívében: ismét újabb gyászra hivta el a gondviselés a mi szeretett polgármesterünket; gyászra, mely tőle elvette szíve, lelke felét, vándortársát, jóbarátját, feleségét, — szóval — mindenét. Feledni a jóbarátot lehetséges; megnyugodni a gyermek vesztén — idővel lehet; rokonunk halálán inkább érhet bennünket vigasztalás: de mikor azt vesztjük el, ki tudt, ősmerte lelkünk legtitkosabb sejtelmét, agyunk minden gondolatát; mikor azt vesztjük el, ki egyedül, önzetlen szeretetével az élet utal; kiről tudjuk, hogy minden tette, gondolata, érzete értünk, boldogításunkért, meink előmeneteleért vagyon; mikor elveszítjük a jó hitestársat, a gondos háziasszonyt, a szeretett gyöngéd édes anyát; azt, aki ugy megszoktuk már köröttünk, mint testünk árnyékát: az ilyen vesztéséget soha, semmi sem pótolja. Az ilyen vesztéségnél visszataszító a fény, a kényelem, a megszokott csend, béke; ólom sújju az addig gyönyörrel teljesített kötelesség; a napi gond everőbb; az éjszaka álma nyugtalan; teher maga az élet.

Mondjam-e, hogy mindazt mit idáig elmondtam, vesztette el a mi szeretett polgármesterünk, boldogult neje halálában?

Körültre tekintő, gondos, takarékos háziasszony, kinek figyelmét háza tájékán semmi is el nem kerülte; mélyen, gyöngéden szerető édesanya, ki minden tettel a messze jövőbe nézett kedves gyermekéért; odaadó, hűségese élettárs, ki szívesen viselte maga a ház terhét, csakhogy társának ne jusson be túle: ilyen volt az urban megboldogult.

és tojásdad alakú volt. Rajta 5 — iramszarvas beléből készült — hur volt hosszában kifeszítve. E hangszeren egy kis pálczával huztak végig, hogy megszólaltassák.

A viola di Gamba egyike a legregibb vonós hangszereknek, a kontrabass (nagybögő) nemkülönben.

Midőn a kis viola vagy violino (hegedű) megszületett, nagyon kevés zenész volt, a ki sejtette, hogy e hangszer van hivatva az összes hangszerek közt az első helyet elfoglalni és méltán nevezhető a zenekar királyánjának. Használata eleinte sok nehézséggel járt. A hegedű élénk, könnyed hangjai nem voltak alkalmasak az akkori komoly nehézkes zenéhez.

Baltazarini — Mediczis Katalin uralkodása idejében — volt az első, ki a hegedű-virtuózok sorát megnyitotta Viotti, Tartini követték őt. — Mind balkézével huzva a vonót, és bebizonyították, hogy a hegedű a legkifejezőbb minden hangszer között. 1728-ban Paduában nyílt meg az első hegedűiskola. A hegedűvirtuózok száma mindinkább növekedett. Paganini, Spohr, Dávid, Ernst, Ole Bull, Beriot, Sarasate, Joachim, Wieniawsky mind kiaknálták már a hegedű szépségeit. A hegedű technikája már annyira ki van merítve, hogy ma már az előadási módor különbözteti meg az egyik hegedűművészt másiktól.

GOMBÁK.

— **(Jövő képe.)** A törvényszék elnöke kijelenti, hogy a tárgyalást el kell halasztani egy hónapra.

— Miért? — kérdi a jelenlevő ügyvéd.
Az elnök komolyan szól:
— Alperes ügyvédje lebetegedett.

És annyi erényért meg is segítette a gondviselés; ott látta szeretett férjét azon a polcon, évek hosszú során keresztül, hova polgár ember eljuthat a közbizalom útján; adott neki boldogságot gyermekében, ki előtt a körpályák legnehezibike, legzseb-bike nyílt meg még az ő szemelátára. Kell-e ennél több egy gyöngö nőnek, egy édes anyának?

Valóban az ő lelete bevégzett egész. Mit kérhetett, mit adhat az élet valakinek: ő azt mind megérte.

Hát azoknak kik az ő vesztésén keseregnek, ugyan mi maradt? Édes emlékezet. Az a részvét, mely nyilvánult a boldogult iránt a halálban — vigasztalódásra a legheletkönyebb.

Ott láttuk a boldogult temetésén Debreczen város minden rangu közönségét; vetekedve járultak a mélyen sulytott férjhez a küldöttségek vigasztaló beszédükkel.

Ama vigasztaló szavakhoz mi is hozzáadjuk a magunkét, kérve Istent, hogy mind a gyászoló férjnek, a mi szeretett polgármesterünknek; mind a megkeserített gyermeknek adjon vigaszt; hogy lehessenek mindkettőn a mi szeretett városunknak diszei, élő, erős oszlopai.

A boldogult álma fölött pedig virasszon az élő erős, örök Isten s adja vissza majd őt azoknak — kik ma érette meg vannak keseredve.

— r. o.

Felhívás Debreczen szab. kir. város és vidéke közönségéhez.

— Népkönyhák Debreczenben. —

A Debreczeni Jótékony Nőegylet több mint negyedszázados fennállás alatt a társadalomnak sok véző sebéit gyógyította be emberbaráti nemes munkálkodásával. Ezuttal amellet, hogy árvákat nevel és az elesett szegényeket segélyezi, egy a mostani inséges időben különösen égető seb orvoslását tűzte maga elé czélul, midőn a népkönyhák felállításával akarja elviselhetővé tenni a mostoha sors által sújtott szegénység állapotát.

De ezt amugy is sokfelől igénybe vett jövedelméből nem teheti, hanem a téli időszakban, december, január és február hónapokban később kitűzendő napokon rendezendő **T Á R S A V A C S O R A** beletí díjainak egy részéből óhajta létesíteni. A társas vacsorák pártolását, az azokon való részvételt kérjük Debreczen város és vidéke közönségétől, mely már annyiszor támogatta jóakarátával és áldozatkészségével a nőegyletet nagy céljainak kivitelében. A fenyegető baj, a nyomor, melyet ezuttal elhárítani, vagy legalább kisebbíteni kíván a nőegylet, annyira szívünknhöz szól mindnyájunknak, hogy aki csak teheti, bizonyára a mi buzdításunk nélkül, ön-

Nők albumából.

A fej gyöngö perczei legszebb órái a szívnek.

A szerelem ép oly közel jár az erényhez, mint a bűnhöz.

Nem szerelmes az olyan asszony, aki nem szerelmes a hibáidba is.

A szerelem óra-lapján csak perczek vannak.

Aki szeretetreméltó akar lenni az ne szeressen.

Ha csak viz vagy, igyekezzél valamely tengerhez tartozni.

Ami nem mulik, az nem is állandó.

A nő sohasem a szerelmet unja meg, hanem csak azt, akit szeret.

Rendesen az a férfi követi el a szerelemben a legnagyobb ostobaságokat, aki legtöbbet okoskodik fölötte.

Enfant terrible.

Bandi: Miért énekelsz ma annyit Berta?
Berta: Mert elakarom felejteni, hogy a fogam fáj.

Bandi: De az emberek mégis észre veszik, hogy a fogad fáj.

Berta: S miből sejtetted ezt.

Bandi: Az elébb ment erre egy bácsi és én hallottam, amint azt mondta: *Ideben bizonyára fáj valakinek a foga, hogy ugy ordít.*

elke sugallatából is fog sietni filléreivel annak enyhítéséhez.

Az Arany Bika nagytermében rendezendő három társas vacsora egészen házas jellegű lesz s a céltartva szem előtt minden fényt mellőzve a lehető egyszerűségben leendő megjelenésre kérjük az igen tisztelt közönséget. Az a legforróbb vágyunk, ami különben a nőegyletnek eleitől kezdve feladata, hogy a társadalom különböző osztályait, a jótékony-ság nemtőjének varázsa alatt, kedélyes esteiken összehozzuk s megmutassuk, hogy lehetnek közöttünk bárhol ellentétek, de a humanizmus szolgálatában egyek vagyunk.

A vacsora mindannyiszor étlap szerint történik. A fiataloknak asztali mulatságáról az egylet gondoskodik. Szünóra alatt a közönség szórakoztatása végett városunk jeles műkedvelői és egyéb művészi erők lépnek fel. A nőegyletnek sikerült megnyerni koszoruzott dalegyletünket, valamint a dilettánsok és művészek nagy számát, minek folytán a legvonzóbb előadásokkal tehetjük az esteket igazán élvezetessé. A fellépő hölgyek és urak neveit később közöljük. egyelőre annyit jelzünk tájékoztatásul, hogy lesz zongora, ének, szavalás és humoros felolvasás.

Ismételten kérjük a közönséget, hogy kibocsáttott izeinket sziveskedjék tömegesen aláírni, mert az aláírásokból ítéljük meg, hogy lehet-e a tervünk szerinti társasvacsorákat megtartani, azok után a népkönyvhát létesíteni. A népkönyvhát kivül a begyűjtendő jövedelem egy részét a nőegylet saját céljaira fordítja.

A három társasvacsora belépti díja: személyenként 3 frt, családjegy 6 frt. Egy társasvacsora belépti díja személyenként 1 frt, családnak 2 frt. Páholyjegy egy társasvacsorára 9 frt. Páholyjegy mellett személyjegyre szükség nincs.

Debreczen, 1897. nov. 14.

Kiváló tisztellel a nőegylet választmányának nevében és megbízásából:

gr. Korniss Zsigmondné Veresné Szathmári Teréz nőegyleti tb. elnök. nőegyleti elnök.

Komlóssy né Thurzó Róza nőegyleti tb. alelnök.

Vavagáné Dalmy Teréz Szabó Kálmánné mint a Fröbel egyll. elnöke. nőegyl. alelnök.

Puky Gyuláné mint a Vereskereszt-egylet h. elnöke.

dr. Balkányi Miklósné Berger Henrikné mint az izr. nőegyl. elnöke. nőegyl. alelnök.

Géresi Kálmánné mint az ág. ev. fillér-egylet elnöke.

Márk Endre mint a debr. dalegylet elnöke.

Jóó István S. Szabó József nőegyleti főtitkár. nőegyl. titkár.

Szűcs Kálmán nőegyleti pénztárnok.

Városi közgyűlés.

Debreczen, november 24.

Elég szép számmal jelentek Debreczen sz. város törvényhatósági bizotts. tagjai az e hó 24-én megtartott gyűlésen. Dégenfeld József gróf elnök indítványára a polgármestert ért gyász felett a közgyűlés részvétét fejezte ki. Dr. Fejér Ferencz interpellál egy részről azért, mert Komjáthy csak kezdő színészeket szerződött, másodsor azért mert silány darabokat is előadat. Komlóssy Arthur h. polgárm. az első részre válaszol, a második részre pedig majd a januári közgyűlés fog válaszolni. 1848. márcz. 15-nek ötven éves fordulójának megünneplésére a tanács utasítva lett. A közgyűlés az orsz. nemzeti szövetségnek a Gellérthegyen emelendő Pantheon létesítése ügyében az országgyűléshez intézett feliratot pártolják. A közigazgatási bizottságból kilépettek helyett megválasztattak Kovács József, Lengyel Imre, Jámbor Ferencz, Ármós Bálint. Az igazoló választmányt újból a régi tagokból alakították meg. Márkus Gusztávné Rikl Gizella telke megvételét 133 szavazattal 4 ellen, a közgyűlés elhatározta. A jövő évi virilisek névjegyzéke eljogadtatott. Ménes András és Jenei Miklós elhunyt bizotts. tagok helyett a választási határidő decz. 16-ra tűzött ki. Az általános csatornázás ügyében a tanács javaslata elfogadtatott.

2-ik nap.

A vízvezeték kérdésében a közgy. a tanács javaslatát fogadja el, ugyszintén az utcák elvezése dolgában is. A kövilágítás ügyében a közgyűlés a tanács jelentését tudomásul vette s elhatározta, hogy az alpmunkálatokat 14 nappal a közgyűlés előtt nyomatásban kiosztja. A közgyűlés azon szatutumot, hogy tanyabirtok csak okleveles és házzal bíró debreczeni polgárok által szerezhetők, tovább is fentartja.

HÍREK.

Istenitisztelek. Ma (vasárnap), nov. 28-án az ev. ref. templomokban az istenitisztelek a következőleg fognak megtartatni: a nagytemplomban Mitrovics Gyula lelkész; kistemplomban Csütoros Albert s. lelkész; a Kossuth-utcai templom-

ban Szilágyi Imre s. lelkész; az ispotály templomban K. Tóth Kálmán lelk. fognak istenitiszteleket tartani.

Szülők figyelmébe! A homokkerti közönségi állandó gyermekneház f. évi deczember hó 1-én megnyitják: Ennélfogva felhívattak a Homokkerten lakó szülők és gyámok, hogy gyermekeiket azok testi és szellemi fejlődésük elősegítése, valamint gondozása végett e menedékházba járattatni. A közönség kötelességüknek ismerjék, mert különben 10-től 50 krig fokozatosan emelkedő és ismételten kirovandó pénzbírságban fognak marasztaltatni. — Debreczen 1897. november 24-én. — A városi tanács.

A szabadságharcz elkobzott okiratai. Esztergommege levéltárából a Rákóczi-korra és az 1848—49-ik évre vonatkozó összes okmányok hiányzanak. Több mint negyedszázada, hogy a kormánybiztos 1861 őszén elkobozta és Bécsbe szállította akkor, amikor a megye végzésileg megtagadta az adófizetést, a magyar országgyűlést önkénytelenül szétoszlato Schmerling-kormányának. Most, hogy a történeti és régészeti társulat Esztergom város és megye monografiájának megírását munkába vette, Esztergommege országos mozgalma indit, hogy azokkal a törvényhatóságokkal együtt, a melyeket az abszolutizmus alatt hasonló sors ért, elkobzott okmányait Bécsből visszaköveteljék. E mozgalom nagyon természetes és most éppen jó alkalom is van rá: itt a szabadságharcz félszázados évfordulója.

A következő meghívott vettük: A debreczeni magyar irod. önképző-társulat a főiskolai énekhar közreműködésével a főiskola dísztermében 1897. évidecember hó 1-én, délután 5 órakor nyomatott lapja javára Felolvasó estélyt tart, melyre t. czimedet és k. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. — Műsor: I. rész: 1. Késő vágy (dr. Horváth Ákos). Előadja a főiskolai énekhar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: Ferenczy Gyula akad. tanár ur. 3. Komoly szavalt. Tartja: Keresztessy József. 4. Versfűzér a társulat tagjainak műveiből. Felolvasa: Farkas Imre. 5. Czimbalmójáték. Előadja: Nagy Dezső. 6. Vig szavalt. Tartja: Maklári Pap Ernő. II. rész: 1. Pusztai élet (Zimay László). Előadja a főiskolai énekhar. 2. Komoly szavalt. Tartja: Virágos Sándor. 3. Felolvasás. Tartja: Kun Béla. 4. Melodráma. Szaválja: Juhász Sándor, zongorával kíséri Ujfalu Gyula. 5. Vig szavalt. Tartja: Boross Lajos. 6. Magyar királyinduló (Hubert Károly). Előadja a főiskolai énekhar. — Belépődíj: 40 kr. — Jegyek előre válthatók Szentkirályi lívdar és Békés Lajos urak üzletében és este a pénztárnál.

Nyiri Ernő lapunk kiadó-tulajdonosa Zicherman Herman ur fia, közelébb tette le a jogból a doktorátust Budapesten.

Prémvásár. Európának a prémvásár dolgában Lipse a Nisni-Nevorodja. Majdnem mindaz, ami az előző télen át Németország, Oroszország, Szibéria és Észak-Amerika területein elejtetett, ide vándorol. Általós számítás szerint évente: 4 millió nyulbőr, 400.000 mosómedve, 70.000 hód, 450.000 nyuszt és nyest, 160.000 hermelin, 40.000 czoboly, 2 millió bizam-patkány, 1/2 millió szürke mókus, 50.000 foka és 6000 medvebőr kerül a lipsei piacra, melynek értéke körülbelül 30 millió marka. Az itt felsorolt számok az egész föld évenkénti prémártermelésének körülbelül 1/2-át adják.

Bimbóhullás. Führer Károly debr. m. kir. dohánygyári tisztet súlyos csapás érte: kedves 2 éves fiacskája Imruska meghalt. A mélyen lesújtott szülőknek vigaszt, az anygal testvérkéhez költözött fiucskának pedig csendes pihenést, szép álmokat kívánunk.

Hymen. Özv. Grosch Kelemenné urnó leánya Mariska Pallos István ural folyó évi deczember hó 4-én tartja esküvőjét Bagamérban. — Áldás kísérje az új párok lépteit.

Dóczy Gedeon, felső leányisk. igazgató ur becses figyelmébe ajánljuk, hogy kegyeskedjék ugy egyszer mikor az előadásoknak vége, délben a „Dóczy“-ban, szétnézni Kossuth-u. aszfaltján. Meglát-hatja, hogy négy, öt nagyobb és legnagyobb leány összefogóva teszik a járdán való menést lehetlenné. Ezen félszázadot annál inkább ajánljuk az igazgató ur figyelmébe, mert az itt Debreczenben általános szokás, hogy négy-öt uracs, négy-öt hölgy tartja a g y s z é l t é b e n s e t á j t n a p o n t a z a s z f a l t o n. É n a z t h i s z e m, h a o t t a D ó c z y b a n m e g t a n u l j á k, h o g y e z l e g a l á b b i s f é l s z e g s é g, m a j d a z é l e t b e n n e m f o g j á k i s m é t e l n i. M e r t h á t a z a j á r d a n e m n é g y - ö t h o d o g a n c s e v e g ő l e á n y é, h a n e m m i n d e n k i é. (Beküldetett.)

A jövő hét műsora. Hétfőn nov. 29-én: A gyimesi vadvírág. Kedden nov. 30-án Komjáthy né Z. Teréz hosszas betegsége utáni első felléptéül „Niobe“ Békés Gyula, a győri színház tagjának. Debreczen város szülöttének elsz. vendégfelléptével Duom Péter szerepében. Szerdán, deczember 1-én Békés Gyula felléptével: „Otthon“. Csütörtökön decz. 2-án: „Trilby“. Pénteken decz. 3-án L. Komáromy Mariska vendégjátékával: „Virágszata“. Szombaton decz. 4-én L. Komáromy M. vendégjátékával: „Orfeus az alvilágban“. Vasárnap decz. 5-én előszőr: „A két Kohn“. Este: Angyal Bándi.

Rövid hírek. A kereskedelmi miniszter a remélt ipari szakiskolának a közeljövőben való felállítását megtagadta. — Horovics Zsigmond egyéki regálé bérli 60 éves öz atyját meggyilkolta. — Vizes Eszter urnője özv. Gerzon Ödönne íróasztalából 10 frtot ellopott. — London legrégibb városrésze a City a napokban teljesen legett; a kár több 60 milliól. — Fiumében a Magyar állam elleni tüntetések még mtdig vehemens dühöngenek. — Márton József konyakkereskedő anyja nevére 3000 frtos váltót hamisított. — Szekeres Jánosné sz. Balázs Etelka meszena-utcai lakásán agyonlötöte magát. — Keler Lajos ny.-krompatti tanulóit koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki a király. — Zichy Jenő gr. újabb expedítiót tervez Ázsiába. Ez már a harmadik utja lesz, melyre január hóban Budapestről indul. — Békésen Bartha Miklós ellenében a

kormányárt Bodoki Zoltán megyei főjegyzőt léptette föl. — Szabolcska Mihálynak a felfalut költő papnak fia született. — A collegium hazafias ifjusága nagy ünnepelességgel üli meg a jövő évi márt. 15-ikét. Az előkészítést 5 tagu bizottság végzi. — Az apagyilkos Möricz József Illaván meghalt. — Andrét, a merész sarki léghajóst nem találják. A holléte kikutatására Sören Krömer vezetése alatt kiküüött expedíció eredménytelenül tért vissza. — Özv. Béres Imréné magát és vejét téztába kevert arzemicummal megmérgezte. — A hazafurlásért száműzött Dreyfuss francia kapitány ügyét újból feleleveníték, mivel ártatlanságának több újabb bizonyítéka merült föl. — A szibériai vasut. egy részét az árvis annyira elpusztította, hogy kijavítása 3—4 évet veend igénybe. — A magyarországi vendéglősök, kávéosok és pinczerek országos kongressusa városunkban lesz — Váci J. káplár szerelmi féltékenységből Lauf Mártont szivenszurta. — Wakraan Richárd ismert sportman afrikai ultra készűl Somalóba és Abessiníába. — Bonyhádon Streicher Benő üzletébe ismeretlen tettesek betörték s 1800 frt készpénzt elloptak. — A kereskedelmi miniszter Budapest és Fiume közötti telefon létesítése költség elő irányzatát fölvetve a jövő évi budgetbe. — Zentán Urbán György kereskedő amerikai párbaj következtében szíven lötöte magát. — Szegeden Tóth Ferencz vasuti örta gyorsvonat elgázolta. — Gégény községben a napokban halt meg Vas József földmives, ki 1794-ben született és így 103 évet élt. — Az egészségügyi bizottság ma (szombat) 3 órakor gyűlést tart. — Párba j vétéséért Bosznay István 3 napi. Kovács Béla 14 napi államfogház büntetést kapott. — A szentanna-utca i. kath. templomban e hó 28-tól megkezdődnek a hajnali misék. — A Csokonai kör ünnepek előtt egy felolvasó estélyt tart. — Kohányi Gyula a „Debreczen“ szerkesztője betegsége miatt egyelőre visszalépett a szerkesztői teendők végzésétől, — A román királyi Káldy Gyula m. kir. operaházi igazgatót a román kir. koronarend III. oszt. tiszti keresztjével tüntette ki. — Reich Herman e hó 20-án ünnepelte meg ezüstlakadalmát. — Schlauch Lőrincz Mikszáth Kálmán kezeihez az újságírók egyesülete alapítókéje gyarapítására — 500 frtot küldött.

Teljes ültélfelosztás miatt ritka alkalom nyílik ékszererek, arany- és ezüst árú rendkívüli jutányos beszerzésére a 30 év óta Budapecsten, Kossuth Lajos-utca 7. sz. alatt fennálló Benedek Gábor és Testvére ékszerész- és óras czégnél. A legizlésebben és legdivatosabban készűlt ékszerekből, ezüst árukból, mint 13 próbás ezüst evőeszközök, gyertyatartók, girandolok, tálak, kávé- és theászkészletek, valódi svájci órákból felhalmozott áruk b a m u l t o s o l c s ó n i r o t t j ó t á l l á s m e l l e t t vásárolhatók most ezen elsőrangú czégnél.

A Richter-főle Horgony-Közpítőszekevények ez évben oly nagyszerű tökéletesítésen mentek keresztül, hogy valamennyi szűlő, mindegy, ha már birtokában vannak egy köépítőszekevénynek vagy sem, hozassa meg tüstént az új gazdagon illusztrált köépítőszekevény-árjegyzéket, hogy egy a feleletlen utjást, valamint az új „Horgony“ cz. társas-játékot megismerjék. Egyszerűen egy levelezőlapoa keressük meg Richter F. Ad. és társát, Bécsben, I. Operngasse 16, a mire a szimpompás árjegyzék azonnal ingyen és bérmentesen küldetik. Bevásárlás alkalmával saját érdekünkben minden egyes köépítő-szekevény „Horgony“ gyárijegye nélkül, mint nem valódi visszautasítandó.

Irodalom és művészet.

Szabolcska Mihálytól „Ujabb Versek“ czim alatt még ez év folyamán egy kötet jelenik meg Singer és Wolfner kiadásában. Azt hisszük felesleges mondanunk, hogy kedvesebb Krisztkindlit a költő pap alig nyujthatna a magyar olvasó közönségnek, mintha szivből fakadt, szívet érő költeményeit a karácsonyi ünnepekre kiadja. A legújabb kötet ára, fűzött példány 2 korna, diszkötésű 4 korona Előfizetési pénzeket elfogad és rendeltetése helyére juttat (Andrássy út 10 sz.) szerkesztőségünk is.

Nagy verseny fejlődik ki manapság a fővárosi napilapok közt: szellemi és anyagi erők érdekes versenye. A magyar olvasó közönség, melynek száma a két utolsó évtized óta százszorta nagyob lett, csak előnyeit élvezzi a példátlan versenynek: olvas, itél és a legjobbat választja. Bátor fölveszi a versenyt az olyan lap, mint a Pesti Hirlap, mely immár huszadik éve szolgálja a magyar középosztály és a magyar nép érdekeit, diadalra segítve a szabadelvűség világhódító eszméit, utját egyengetve az igazi demokrata gondolkodásnak a nemzet mind szélesebb rétegeiben. Ezt tüzte ki feladatául husz év előtt ehhez a programjához rendületlenül hű maradt oly nehéz időkben is, mikor az ily magatartás áldozatokba és sok kockáztatásba került. Épen azt becsüli a liberalizmus e bátor előharcosában a művelt magyar olvasó közönség, mely a magyar sajtó terén páratlanul álló támogatásban részleteti kedvező lapját. A Pesti Hirlap oly iró gárdát egyesít maga körül, melyhez hasonlóval egy más lap sem díszeskedhetik. Elég legyen csak felemlíteni: Kenedi Géza (Quintus) ifj. Ábrányi Kornél, Balogh Pál, Beksics Gusztáv, Murai Károly, Tóth Béla, Kozma Andor (Koboz), Kóbor Tamás, Tömörkény István, Ágai Adolf (Porzó), Gerő Ödön, Bede Jób, Vázsonyi Vilmos, Kálnay László, Krúdy Gyula stb., stb., elsőrendű publicisták, tárcza- és humoros karcolatírók neveit. Nincs tovább ma egyetlen oly lap sem, mely annyira kedvezményben részesitené olvasó közönségét. Minden előfizető teljesen díjtalanul kapja meg karácsonyi ajándékul a Resti Hirlap nagy képes naptárát, a legkitűnőbb szépirodalmi és közhasznu közlemé-

nyekkel teli vaskos és diszes kiállítású kötetet, melynek az olvasó egész éven át veszi hasznát s azonkivül minden előfizető minden hónapban ingyen kap egy-egy kis csinos kiállítású jegyzéknaplót; a Párisi Divat czimű, hetenkint megjelenő, pompás képekkel illusztrált divatlapot pedig kedvezményes áron (negyedévre 1 frt) rendelheti meg. Maga a Pesti Hirlap is, bár ma kétségtelenül a legbővebb tartalmu lap (naponként 20—24, vasárnapokon 32—40 oldal szöveggel jelenik meg) negyedévre csak 3 frt 50 kr, egy óra pedig 1 frt 20 kr, mely összeg a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, V., Váci-körut 78. szám) czimoendő.

A hét története. A mult hét az EMKE. hete volt. Ez az első közművelődési egyletünk e héten tartotta közgyűlését Kolozsvárot s betöltötte a Bethlen gróf halálával megüresedett elnöki széket. B é l a y Ákos gróf főispán lett. Az EMKE. új elnökének arczképét megtaláljuk az O r s z á g V i l á g legkedveltebb szépirodalmi hetilapunk utolsó számában, amely rendes szokásához híven mutatja be képekben mutatja be a hét eseményeit: ott látjuk a most jubiláló S c h n e i d e r József képét, továbbá az e hét nagy filharmoniai hangverseny szereplőit. Egy hatalmas, két oldalas kép pedig megható jelenetet ábrázol a templomból ép kiviszik a koporsót, amidőn lakodalmas menet be akar vonulni. A templom örei jédt arczal tartják vissza a vig menetet, hogy a temetés szomorú aktusa meg ne zavarja azt. A képek mellett kitűnő versekes, nopellákat közöl az O r s z á g - V i l á g, amelyet karácsonyi ajándékul melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Mert az az ajándék dupla ajándék lesz, mert az O r s z á g V i l á g maga is pompás kiállítású irodalmi almanachot a ajándékba olvasóinak. Ezt az almanachot, amelyben naplói rész is van, mindenki megkapja a ki egy negyedévre előfizet az „Ország Világ“-ra. A lap egy negyedévre 2 forintba kerül. Az O r s z á g V i l á g kiadóhivatala Hold utca 7. szám alatt van.

Uj Zeneművek: Táncalbum czimbaloms; ez a czime a csinosan kiállított fizetnek, mely Nádor Kálmán budapesti zenemű kiadónál megjelent. A fizetben a legszebb és legújabb 10 drb táncdarábot találjuk, melyek mindegyike Erdélyi Dezső, a már általános ismert és kedvelt czimbalom tanár átiratai. — Ára 1 frt. 80 kr. Ugyancsak Erdélyi Dezső tanártól most jelent meg: „Függelék a czimbalom iskola 1-ső részéhez“ ezen fizet mintazoknak ajánlhatjuk. kik a czimbalom iskolát már elvégezték s a további kiképzésben akár magán uton, akár pedig tanító segélyével véssesülni akarnak. Ára 1 frt 50 kr. Kaphatók Nádor Kálmán zenemű kiadóhivatalában Budapest, Károly körut 8. szám alatt. A pénz előleges beküldése esetén a fenti kiadó bérmentve küldi meg a kívánt zeneműveket.

A szerkesztésért felelős a kiadótulajdonos: Zicherman Herman.

VILÁG. Foulard selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér s színes Henneberg selymet 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott mintázott damaszolt stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal stb.) a megrendelt árukat postabér- és vámmentesen, házhoz szállítva, mintákat posta fordultával küld: Henneberg G. (es. es. k. udvari szállító) selymgyárai Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (98) 47—51.

SUCHARD CACAO és CHOCOLADE. Hogy előfordult félreértések kikerültesse-nek, tisztelettel figyelmeztetik a nagyérdemű közönséget, hogy a Ph. Suchard gyár az ugynevezett (Bruch Chokoladen) tört Chocoladét se nem gyártja, se pedig forgalomba nem hozza. A Ph. Suchard csokoládéja biztonsággal tisztán és legjobb minőségben, mint ösmeretes, ólompapir borítékba gyári védjeggyel és aláírásával szállíttatnak. (1.)

Kristofle és Társa es. és kir. udvari szállító, Bécs, I. Opernring 5. Ajánlják: (293.) 4—14. A világhírű legszebb és legjobban ezüstözött gyártmányaikat eredeti gyári árakban, és pedig: 12 evőkanál 16.50 12 villa 16.50 12 kés 17.— 1 leves merő 6.— 1 tejmerő 3.50 12 kávé kanál 8.50 Megrendelhető Debreczenben: Kaszanyitzky Endréné.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkezelőkben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjésen.

(153.) 30—30.

Megnyilt!

a karácsonyi fillér bazar a főtrafik mellett, a hol óriási raktár van gyermekjáték és babákban.

(302) 2—3.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen híres házi készítésű ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésként alkalmazható, köszvényre, csomós, tagzsugartatásnak és megpúgásoknak és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyótrásként használják. A valódi Horgony-Pain-Expeller, egykor Horgony-Liniment elnevezésű volt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárakban kaphatók. Főraktár: Török József gyógyszerész Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossággal kell megfontolást tenni, mert több kisebb vállalat is igyekszik a forgalomban. Ki nem akar megtévesztődni, az minden egyes üveg „Horgony”-védjegy és Richter cégjegyzékes néveléssel nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. A. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLFSTADT.

298.) 3—?

Egy jóforgalmu fűszerüzlet

trafik, italmérés, posta- és okmánybélyeg eladási engedéllyel, egy nagy forgalmu fő-utcán, kedvező feltételek mellett eladó. Bélyegekből 40,000 frt forgalom. Cím a kiadó-hivatalban. (313) 1—4

Mint általában ismeretes, a Richter-féle

Horgony-Kőépítőszekrények

a gyermekek legkedveltebb játéka.

Az egyedi játékok, mely a gyermekek figyelmét tartósan lekötik és mely nem lesz már egy párnap múlva sarokba téve. Azért a legolcsóbb ajánlások és magas nevelési értéke és kitűnő kivitele miatt egyszersmind a legelőkelőbb ajándék is.

Általában a legjobb, mit gyermekeknek játékok és foglalkozási eszközök ajándékozhatunk.

A Horgony-Kőépítőszekrények 40, 75, 90 kr-tól egészen 6 frtig és magasabb áron minden finomabb játékszerüzletben kaphatók és a valódiság jeléül „Horgony” védjeggyel vannak ellátva.

Figyelmeztetés! Egyedül valódi kőépítőszekrények ismeretes utánczói a közönséget az által vezeték tévútra, hogy jó hírnévnek örvendő eredeti gyártmányukat drágának nevezik. Ilyen valótlán allítás által azonban ne hagyjuk magunkat félrevezetni, hanem összehasonlítás céljából tőlünk hamarosan a képes árjegyzék beküldendő és az oly durva és nagyon tolatkodó módon felajánlott kőépítőszekrény mint kevesebbértékű utánczát, a minő is, keményen visszatámasztandó. Csak a „Horgony” védjeggyel ellátott kőépítőszekrények valódiak. Utóljára kitüntetve 1897-ben, Lipcsében az arany éremmel.

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalmazott kőépítőszekrénygyár.

Iroda és raktár: I. Operng. 16, Bécs. gyár: XIII., (Hietzing) Rudolfst. (1. Thür), Oiten, Rotterdam, London, New-York, 215 Pearl-Str. (314) 1—4

Uj! Türelem-megpróbból és a „Horgony” cz. társasjáték; bővebbet az árjegyzékben találunk.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség és vevőink figyelmét felhívni, hogy az

ŐSZI és TÉLI IDÉNYRE

a legújabb és legjobb minőségű

ANGOL, FRANCZIA ÉS BELFÖLDI GYAPJUSZÖVETEINK

megérkeztek.

Kész férfi-, fiú- és gyermek-ruhák,

melyek saját műhelyünkben a legjobb minőségű gyapjuszövetből és a legújabb divat szerint készültek, mindenkor legnagyobb választékban, szabott ár mellett, a legjutányosabban kaphatók.

A nagyérdemű közönség és tisztelt vevőink szíves pártfogását kérve, maradjunk

tisztelettel

SZEDLÁK ÉS VAMOS

FÉRFI-SZABÓK.

(10—17.)

PSERHOFER J. vértisztító lapdaccai,

ezelőtt „általános lapdacok” név alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen lapdacok csodás hatásukat egyszerszen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen lapdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi-szerből készlet nem volna található. Számátalan orvos által ezen lapdacok házi-szerül ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértelülások, aranyér, beltétlenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajknál: így sápkórúknál, idegességből származó frjafjásoknál stb. Ezen vértisztító lapdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekelebb fájdalmat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébbeknek, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztító lapdacok csak a Pscherhofer J.-féle az „Arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban Bécsben, I. Singerstasse 15. szám alatt készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem lapdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr. kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen lapdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pscherhofer J.-féle vértisztító lapdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pscherhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alírással vörös színben van ellátva. A számtalan hálaírattól, melyet a lapdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyeréséért hoztak, ezen helyen csakis néhányat említenek azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen lapdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pscherhofer ur! Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmúlhatatlan vértisztító lapdacsaiból utánvétellel. Fogadja az uton is a legmélyebb köszönetemet lapdaccai kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzeittel Josefa. csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. 12.

Tekintetes Ur! Isten akarata volt, hogy az ön lapdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatásait ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó lapdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen lapdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9.

Mélyen tisztelt Ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagyáném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurut.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben, 1/2 üveg 2 frt 60 kr. 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csúzos bajok, u. m.: gerincez-agy-bántalom, tag-szagattás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsugattás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalsam, Pscherhofer J.-től, egy üveg 50 kr.

Fagybalsam Pscherhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll”-féle Kolapraeporumok, kitűnő szer gyomor- és bélbetegségeknek.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr, negyed liter 85 kr.

Golyva balsam, Pscherhofer J.-től, kitűnő szer golyva elleni üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Élet-esszencia (prágai esőpek), Pscherhofer J.-től, megrottott gyomor, rossz emésztés és mindenemü altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegsével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Útifüvedv, Pscherhofer J.-től, egy általános ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegsceke ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

ban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító lapdacsaiból azoknak állandó használatára folytan tökéletesen Ezen lapdacok kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzeittel Josefa. csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. 12.

Tekintetes Ur! Isten akarata volt, hogy az ön lapdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatásait ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó lapdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen lapdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9.

Mélyen tisztelt Ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagyáném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurut.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben, 1/2 üveg 2 frt 60 kr. 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csúzos bajok, u. m.: gerincez-agy-bántalom, tag-szagattás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsugattás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalsam, Pscherhofer J.-től, egy üveg 50 kr.

Fagybalsam Pscherhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll”-féle Kolapraeporumok, kitűnő szer gyomor- és bélbetegségeknek.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr, negyed liter 85 kr.

Golyva balsam, Pscherhofer J.-től, kitűnő szer golyva elleni üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Élet-esszencia (prágai esőpek), Pscherhofer J.-től, megrottott gyomor, rossz emésztés és mindenemü altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegsével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Útifüvedv, Pscherhofer J.-től, egy általános ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegsceke ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereltetnek Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előrebeküldetik; nagyobb megrendések utánvétellel küldetnek. Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pscherhofer J. névalírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon alírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által Védjegy utánzása szigorúan büntetetik.

PSERHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel.” Bécs, I., Singerstrasse 15.

(315) 1—6.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

ÜVEG-, PORCELLÁN-, LÁMPA- ÉS KONYHA BERENDEZÉSI NAGY RAKTÁRA

Debreczenben.

Üzlethelyiség: Főpiacz, Kossuth-utca sarkán.

Van szerencsém egy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az idény beálltával dúsan összeállított lámpa-raktárt rendeztem be.

Tartok raktáron minden jó hírnevű gyártmányu álló- és függő-lámpákat a legjobb árakkal ellátva, egész gyári áron, ugymint Ditmar-féle napkometten baku-, dupla- és 30—40 gyertya lángu meteor-égőkkel, melyeket eladás előtt mind kipróbálva szolgálók.

Tartok raktáron igen finom szövésű kanóczoikat, lámpa-ollókat, lámpaüveg-keféket, petroleum-kannákat s minden egyes lámparészeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.: ét-, thea-, kávé-, mocco-, mosdó- és üveg készleteimet francia, angol s több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorf evőeszközöket, dísztárgyakat, ugy china-ezüst, mint alpaccában árjegyzék szerint, továbbá: csont- és fanyelű asztali- és desert késeket, mosdó asztalokat minden kivitelben.

Szobadiszítéshez nagyválasztékban szolgálhatok majolika- és terrakottavázákat és korsókat, ugyszinte faldíszeket és szobrokat minden nagyságban.

Ajánlom továbbá az abaujmegeyi majolikagyár szépkivitelű árú bizományi raktárát, a mely gyártmányból dusan el vagyok látva. — Konyha berendezéshez minden abhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgálók.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásnál kamatot engedményeznek, vidékre csomagolást, ládat nem számítok.

Vidéki megrendelésekre a csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az úton történendő esetleges kárért felelősséget vállalok.

A nagyérdemű közönség szíves bizalmát kérve

maradok kiváló tisztelettel

ifj. Pájer József.

(5—6)

Kiadó gyógyfürdő.

A konyári sóstófürdő

a vasúti állomás közelében, egy vagy több évre **bérbé adó.**

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos Fáy Sándor Balassa-Gyarmaton vagy Debreczenben Zicherman Herman íródjaja. (304.) 2—3.

Leltározásunkból kifolyólag a közeledő **KARÁCSONYI EDÉNYRE** mélyen leszállított áron ajánlunk **Ruha- és Blouz-Selymeket, Női ruhaszövet, kazán, flanel és mosóvelezeket, téli kendőket. Szőnyeg, függöny, bútorszövet, vászon és kész fehérneműek elsőrendű minőségben dús választékban. Menyasszonyi kelengyék teljes összeállításban készleten tartatnak.**

Kunz József és Társa.

312.2—?

TERÉNYI JÁNOS

FÉRFI-SZABÓ

Debreczen, főtér, Stenczinger-ház.

Van szerencsém a helybeli és vidéki t. közönség szives tudomására hozni, hogy a már 26 éve fenálló férfi szabó üzletemet a kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be. — Az idejéhez képest mindég a legjobb minőségű bel- és külföldi ruhaszöveteket tartok választásra. És így a legmgasabb igényeket kteléghető magyar-, német-, papi- és katonai ruhák mérték szerinti elkészítését a legujab divat szerint a legjobb hozzávalókkal elvállalok pontos és gyors kiszolgálás mellett minden nagytól a legolcsóbb árakért. — Midőn a helybeli és vidéki t. közönségnek 26 éven át irántam tanusított jó indulatát megköszönöm s üzletemnek ez idő alatt szerzett jó hírnevére hivatkozom, ezutánra is nagybecsű pártfogását kérem

teljes tisztelettel
TERÉNYI JÁNOS
férfi szabó.
Debreczen, főtér, Stenczinger-ház.

(270.) 8—10

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váci-ut 45-dik szám.
Sürgőnyozim: **SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.**

GYÁRT:
mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-, szij- és kézihajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kútfelelményeket vasból. Tűzfeeskendőket és vízszállítókat, tüzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hókéket és úthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pözcégődör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Kemény öntésű aczélfelületű tüzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszbe-rendezéseket, központi fűéseket

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.
(109.) 39—40

Uj csemege üzletemben

ajánlok friss ujdonságokat:

friss sardiniák, minden nagyságu dobozban; friss **Pistráng**, olajban (Lee forelen; bihari pont; sózott sardella szelet olajban, kitünő uj delicat. **Ural Caviar**. Ostsee és Kräuter haringek. Cristiana Anjoirs (borshal) és több csemege halak. Kitünő jó

Tea és Rum.

Tea az idej szedésnél már megérkezett. Egy mázsa orosz karaván tea **közvetlen Moskvából**, érkezében van. — **Demarara rum** 1 liter, üveg nélkül 70 kr., egy fél liter, üveg nélkül 35 kr.

1 kiló finom vaniliás Chocolate 1 frt 20 kr.

Mindennemű finom fűszer árakat és friss főzelékféléket a legjobb minőségben, előnyös árban ajánl:

VÁRRAY JÓZSEF

fűszer- és csemege kereskedő,
Debreczenben, a színházzal szemben.

(74)

Egyedül valódi angol

csodabalzsam

(Tinctura balsamica)

Thierry A., Pregrada
Rohitsch-Sauerbrunn

Óranggal gyógyszerárából és gyógyszerészeti készítmények gyárából.

IGH DIEN

Közegészségügyileg megvizsgálták és véleményét mondták róla. A legreggibb, leghatásosabbak bi-sonyús és legolcsóbb népies házi-szer mely a mell- és tüdőfájdal-makat enyhíti stb. s belsőleg és külsőleg alkalmazható.

Valódiágának jelöl minden üveg egy ezüst hűvellyel van ellátva, melyen ógém Thierry Adolf, gyógyszerárar van a fenti szövegű magyar védjegygyel van ellátva, utasítsanak vissza, mint hamisítást és utasatof, mennél ol-
csóbb, annál értékteleőbb. Tehát mindig pontosan figyel-jünk az itt látható zöld védjegyre. Egyedül valódi balzsamom hamisított és utasított, valamint értéktelen utasatofok melyek a belsőleg meggyógyozást más balzsamjegygyel vannak ellátva, elárúsított, általam a védjegygyelvényalap-ján törvényesen less fűdözve. Hol balzsamom részere nin-sen raktár, rendeljenek közvetlenül ezen a címen: Thierry A. Óranggal gyógyszerárar Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. 12 kis vagy 6 duplaüveg ára Magyar-orország és Ausztria bármely postahelyere 4 koronába kerül, Bosznia és Hercegovinába 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona 60 fillér, 12 kis vagy 6 duplaüvegnek kevesebbet nem küldök. Szállítási díj csak a pénz előzetes beküldése vagy utánfizetés mellett.

Mindenkor figyelemmel legyünk a zöld védjegyre, melylyel a valódiág jelöl minden üveg ol van látva.

Selbstangel-Apothek

A valódi angol

csodakenőcs

ereje és hatása.

Ezen kezesecsel egy 14 éves gyógyítha-talannak tartott csontszar teljesesen gyógyítottam. Ujában pedig egy 22 éves nehéz rákzerű baj megorvo-soltattot. Az angol csodakenőcs, mely a leguolcsóbb és idült bajoknál a szenvedő emberiségnek a legjobb ere-devényel használható. A sokok gyó-gyítása, ugyintán a fájdalom enyh-ítésében föllimulhatlan; — fűalkat-részt a piros róza „rosa centifolia”-ban létező csodaszerű győgerő, összeköttetésben rendkívül gyógyhatású más kúrával más anyagokkal, ké-pesi. Az angol csodakenőcs használható:

A gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mell-keményedésnél, orbané, mindennemű sérelmek, láb- vagy onostesebűlések, sebek, genyedség, dagadt lábak, sőt onostasa ellen; tüdő-, szarás-, ló-, vágás-, és szűdési se-bek ellen. Használható mind a nőknél a m. üveg-faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Min-dennemű dagaszt, kinővés, pokolyar, ujjképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdagaszt, hólyag- és fel-
őzrsült lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fa-gyott sebek, betegéknél hosszabb ideig által támadt sebek, nyakfájás, vértörődés, fűnyagás és a gyermekek-nél előforduló kisebbesedések ellen stb.

Az angol csodakenőcs minél reggibb, annál kitünőbb hatásában. Igen ajánlatos ezen egyedül álló szerből elővigyázatké-pen minden családnál készletben tartani.

Két dobozmal kevesebb nem küldetük; a postaküldés ki-szárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánfi-zettel eszkösölöttük, 2 tégely, csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldés 3 korona és 40 fillér.

Szamos bizonyítvány áll rendelkezésre.

Figyelemzetek mindenkit a hatástalan hamisítványok megvételétől, s kérem szigoruan arra ügyelni, hogy min-den tégelyen a fenti védjegy és ógének „Az óranggal győgy-szerárar” Pregradában beleöregve kell lennie és minden tégelynek egy hamisítvány utasítását kell becsomagolva lennie és fent látható védjegygyel ellátva.

Az egyedül és valódi angol csodakenőcsom hamisított és utasított, a védjegy-törvény értelmében szigoruan üldöz-tetnek, éppgy ezen hamisítványok terjesztésé-
Egyedül beszerzési forrás:

Óranggal-győgyár, Thierry A.
Pregradában Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Raktár a legközebb gyógyszerárarban, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül „Az óranggal győgyser-árar” THIERRY ADOLF Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett címezni. — Az osztrák-magyar védjegy lajstrom-száma: 4524.
(231) 23—30

Eladó házastelek.

Néhai Horváth-féle Nap-utcai 2500. számú ház, előnyös feltételek mellett, szá-badkézből eladó; — a feltételek levélileg megtudhatók Erdősi József urnál Török-Szent-Miklóson, vagy Debreczenben e lap kiadóhivatalában. (308) 2—2.

Előkelő és tekintélyes életbiztosító-társaság, a mely a biztosítás egy könnyen ter-jeszthető ágát műveli s Debreczen városában, valamint annak környékén már számbavehető fennálló üzlettel bír

Főügynököt keres.

Csak előkelő társadalmi állással bíró. ma-gukat erre hivatottnak érző repräs-entatióképes oly Urak sziveskedjenek s zorgalom-ere de-mény jellege alatt **Goldberger A. V.** (Buda-Pest, Váci-u.) hirdetési iroda utján, ajánlatai-kat beadni, a kik kívánatra biztosítékot is képe-sek nyujtani.

Ugyanezen intézetnél törekvő szerzőkőze-gék (asztiteureuk) javoalmazó foglalkozásra te-het szert. Ajánlatok ugyancsak fenti jellege alatt kéretnek. (309) 2—2.

Alapított 1782.

KONTSEK GÉZA

előbb GASZNER KÁROLY,
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Őszi idényre ajánlok:

Mindennemű idej termésű főzeléket, mint: szepességi és stockeraui borsót és lenesét, — paszlyt, mákot, diót, kitünő akácvirág mézet kere-tekben és pergetve.

Az országos központi minta-pincze főraktára. — Kitünő ter-més-etes borok eredeti töltésben, hazárk minden hírneves borvidé-kéről. — Továbbá külföldi borok nagy raktára.

Valódi chinai és orosz theák, — brazíliai, cuba, jamaikai és ana-nász rumok, sajtok, halak, s cse-megék, teasütemények, pezegő borok.

Tessék fűszerárjegyzéket kérni.
Vidéki megrendelések azonnal eszkő-zöltetnek, csomagolás nem számittatik.
(74.) 20—?

Elsőrangú hazai gyártmány.

Pontos cím:

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSULAT
BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodás szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük min-den szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakszerű felvilágosítással átjmen-tesen szolgálunk. (289) 4—10

Szecekvagók. Morzsolók.

Szives megfigyelésül!

Hogy a különféle kerdezősködéseknek és helytelen nézeteknek elejét vegyük, ezennel tisztelettel figyelmeztetjük, hogy a mi

Aczeltollainkba

bevésett EF, F és M betűkkel nem a minő-seget jelöljük meg, hanem kizárólag csak a toll hegyszélesség jelöltetik meg:

EF = különösen finoman hegyezve,
F = finoman hegyezve,
M = közepesen hegyezve,
B = szélesen hegyezve.

Carl Kuhn & Co.,

I. Istvántér 6. B écs, I. Istvántér 6.
Alapított 1843.

255. szám.

Az **ISTVÁN** gőzmalom-társulat **ÖRLEMÉNYEINEK** **ÁRJEJYZÉK**

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és enged-mény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákkal együtt a 85 kilogr.
		frt	kr	
A.	Asztali dara nagyszemű . . .	21	40	—
B.	Szinte aprószemű . . .	21	40	—
0	Királyliszt . . .	20	20	—
1	Lángliszt kivonat . . .	19	80	—
2	Elsőrendű zsemlyelisz . . .	19	60	—
3	Zsemlyelisz . . .	19	20	—
4	Elsőrendű kenyérlisz . . .	18	80	—
5	Közép kenyérlisz . . .	18	60	—
6	Kenyérlisz . . .	18	20	—
7	Barna kenyérlisz . . .	16	60	—
8	Takarmányliszt . . .	12	40	—
11	Finom korpa zsákkal . . .	4	60	—
11	„ „ „ zsák nélkül . . .	4	40	—
12	Durva korpa zsákkal . . .	4	—	—
12	„ „ „ zsák nélkül . . .	3	80	—
	Csírke búza zsák nélkül . . .	4	—	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúly-nak véve. (1—?)

A. B. 0—6. számig 85 kiló.
7. és 8. szám 70 „
11. 12. 50 „

Debreczen, 1897. november 23.